

Eitt nývaskað vindeygja er ein fragd fyri eygað

Meira og meira verður bygt úr glasi, ferðslan økist, og tað gevur vindeygjavaskarunum nógv arbeiði

Fyri 25 árum síðan var eingin vindeygvasari i Føroyum. Fólk vaskaðu stni vindeygja sjálv, ella vaskikonur gjørdur arbeiði. Nú eru fleiri vindeygvasakarar, sjei i Havn, tveir i Klaksvík og ein i Suðuroynni, hava vit fingið upplýst.

Ein teirra er Rasmus Nygård i Havn. Hann hevur arbeitt sum vindeygvasari síðan 1971, tá minkagurðurin i Høydølum varð niðurlagdur. Har arbeiði Rasmus. Tað so arbeiði var til ein vindeygvasakara, byrjaði hann við tí. Lærði arbeiðið av einum, sum vaskaði framman undan.

Vindeygvasakararnir i Føroyum hava einki felag,

men teir tosa javnan saman. Eitt nú um onkur ringir og býtur um at fáa vindeygja vaskað, seta teir seg i samband við hin- ar fyri ikki at taka arbeiði frá hvarjum øðrum.

Afrat sær hevur Rasmus sonin Ótniel. Óttast arbeiða teir hvør sær, men

tá stórri arbeiði eru at gera, fara teir út saman. Nóg mikil er at gera hjá vindeygjavaskarunum. Nóg glas er i teimum nýggjari húsum, og rutinir krevja vask. Ólga og asfalt rýkur eisini frá bílunum, og tað setir seg á rutarnar. Serliga ringi er i

míðynum, har ferðslan er tætt. Har mugu vindeygja vaskast oftari enn aðrastaðni. Tað sæst eisini á rútunum, tá bílarnir koyra við pikum, sum karva veginar upp. Tað asfaltið hava vindeygvasakararnir til arbeiði at fúa burtur.

Ongantið biðið um arbeiði

Rasmus sigur, at ongantið hevur staðið á at fingið nóg mikil at gjørt. Hann hevur ongantið skulað lyste ella biðið um arbeiði. Vindeygvasakararnir hava síni fæstu viðskifta-fólk, sum regluliga fáa vitjan av vindeygvasakara, t.d. eina ferð um vikuna ella eina ferð um mánaðan. Viðhvert býtur onkur meg vaska síni vindeygja, tá tey siggia meg i arbeiði, sigur Rasmus. Higar til hevur hann kunnað gjørt alt arbeiði, hann hevur verið biðið um.

Hann vaskar vindeygja bæði fyri privatfólk, fyri stórra stovnar og fyri okkur.

Rasmus hevur altíð verið legin um sitt arbeiði.

— Fólk eru legin um at fáa vindeygja vaskað, og fyri meg eru eini hús við nývaskaðum vindeygum ein fragd fyri eygað.

Stigi og spenn

Vindeygvasakarinn má hava bil, tí stigi skal til. Stigin er so hagar, at hann sleppur tveir hæddir upp. Á hægri hús mugu vindeygja vaskast inn- anna.

Viðhvert kann arbeiðið vera eitt sindur trupult. Tað kann vera torført at fáa sett stigin, og viðhvert skal stigin flyttast alla tólin. Tá kann tað vera drúgt.

Vindeygvasakararnir hava serliga amboð at reinsa og vaska við. Teir hava sápu, sum tekur olju. Asfaltið skava teir av. Sæpan fyrilýgjar, at oljan setir seg á aftur beinan vegin.

— Tá vindeygja eru vaskað, er tað sum ein nýbónaður bíur, sigur Rasmus.

Onkran løst

Heilt vandaleyst er tað ikki at vera vindeygvasari. Stigin kann koppa, og máðurin kann detta. Rasmus hevur eisini onkundið verið fyri óhappi, men ongantið er nakar alvarsligt hent.

Stigin má skiftast út av og á. — Heldur tað enn at fáa skaba.

Rasmus Nygård hevur ongar trupuleikar við at fáa pengarnar inn fyri arbeiði. Tá hann hevur gjørt eitt arbeiði, leggur hann viðskiftafólkunum rokning. Alt eftir hvussu stór rokningin er, gjalda summi beinan vegin, onnur kanska eina ferð um mánaðan. Pengarnir koma altíð.

— Tí vit hava álit á hvarjum øðrum, sigur Rasmus.

randi

Krevur kvørnina flutta

— Orsokin til arbeiðsvalvikkuna á Tórplasti ikki funnin enn. Løgreglan hevur avhoyrt tann skadda drongin og ein annan, sum arbeiði i sama rúmi.

Kvørnin á Tórplasti, sum næst seinasta friggjadag oyðilegdi triggarfingrar á vinstri hond á einum 15 ára gomlum drongi, skal flyttast, áðrenn hon aftur verður tikin i brúk.

Hetta krevur Arbeiðsfeirilitið.

Kvørnin stóð móti einum vegg og hetta gjørdi, at traktin á henni ikki kundi vippast av. Kvørnin er gjørd soleiðis, at tá hon fær av nóg, stöðgar hon av sær sjálvum. Síðan kann traktin loysast við tveimum handskrúvum og sumstundis brýtur streymurin til i kvørnina av. Tað vil siga, kvørnin kann ikki fara i gongd, meðan traktin er vippað frá knivunum.

Men traktin á kvørnina á Tórplasti kundi ikki vippast, tí hon var ov nær vegginum. Tí bleiv hon i staðin loyst á annan hátt og snarað frá. Hetta breytti ikki streymin av.

Nú hevur Arbeiðsfeirilitið kravt, at kvørnin verður sett so, at trygðarskipanirnar hjá henni kunnu nýtast til fulnar.

Marius Joanesarson, politistur i Vestmanna, hevur

kannað óhappið.

Hann hevur eisini tosað við drongin, sum fekk skaðan. Drongurin kann ikki koma á, hvat hann gjørdi sekundini áðrenn, hann fekk vinstri hond i kvørnina. Hann dugir ikki at siga, hvi og hvussu, óhappið hendi.

Marius Joanesarson hevur eisini tosað við hin drongin, sum var i sama rúmi sum tann 15 ára gamli. Hesin var 18 ára gamli og hann stóð við eina aðra kvørn. Einir 15 metrar eru millum báðar kvørnirnar. Hann hevur greitt frá, at hann tveir ferðir reinsaði kvørnina hjá honum. Eina ferð hann vendi sær á, meðan hann er við sína egna kvørn, sær hann hin er i ferð við at reinsa kvørnina sjálvur.

Hann røpar á hin og biður hann ikki brúka hondina, men sigvaran. Hetta hoyrði tann 15 ára gamli ikki, hevur hann greitt frá. Nógur gangur er i rúminum. Tann 18 ára gamli veit av ongum, fyrr enn hann sær hin fara rennandi út. Hann fer yvir til kvørnina hjá honum og sær, hvussu verðið er.

Drongurin hevur triggjar ferðir fyrr arbeiði við hesi kvørnini. Tá hava, sum tað skilst, ongar trupuleikar verið.

Ongin niðurstøða

Marius Joanesarson sigur, at enn hevur hann onga niðurstøðu i hesum máli. Kanningarnar eru ikki heilt liðnar enn.

Stjórin á Tórplasti er eisini avhoyrdur. Hann hevur greitt frá, at drongurin hevði fingið á vita, at var okkurt áfátt við teimum maskinum, hann arbeiði við, skuldi hann bóða frá. Sum tað skilst er hann ikki ávarður beinleis móti kvørnini.

hd

Fyrstu ferð

Sum tað skilst á teiri frágørding, vit finga frá løgreglan, hevur tann 15 ára gamli ikki viljað órógvað hin tróðu ferð, kvørnin stöðgaði. Hann valdi heldur at reinsa hana sjálvur.

Fingu onki at býta

Teir 1476 partaeigararnir i Fossbankanum finga onki i vinningsbýti fyrsta árið. Hetta hóvði ikki øllum og onkur gjørdi vart við misnógina á aðalfundinum manakvöldið.

Nevndin víði heldur lata avlopið styrkja bankan i staðin fyri at brúka tað til vinningsbýti.

Vinningsbýtið i Sjóvinnubankanum var 15% í ár og i Føroya Banka verður tað 12%.

Tað er tó ikki óvanligt, at partafelag ikki lata vinningsbýti fyrsta árið. Aðalfundurin hjá Fossbankanum gav annars nevndini heimild at hækka partapeningin úr 20 milliónum i 50 milliónir. Partapeningurin verður hækkaður í var. Men um hana beinavegin fer upp i 50 milliónir er óvíst.

Nevndin hjá Fossbankanum er hin sama eftir aðalfundin.

